

Vergaderjaar 2024-2025

36 600 K Vaststelling van de begrotingsstaat van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K) voor het jaar 2025

B **VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE ZAKEN, DEFENSIE EN ONTWIKKELINGSHULP¹**
Vastgesteld 21 januari 2025

Het wetsvoorstel heeft in de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **SP**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel aangaande de begrotingsstaat Defensiematerieelbegrotingsfonds 2025. Zij hebben naar aanleiding hiervan nog enkele vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen de regering toe te lichten of er in de begroting verdere aankopen van Israëliëse wapensystemen zijn opgenomen of gepland. Zo ja, om hoeveel en welke aankopen, en voor welke bedragen, gaat het dan? En welke overwegingen liggen aan deze aankopen ten grondslag, mede in het licht van het advies van het Internationaal Gerechtshof om handelsbetrekkingen die bijdragen aan de illegale bezetting van Palestijnse gebieden te vermijden?²

Uitgaande van het antwoord van de staatssecretaris van Defensie in een wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer afgelopen oktober dat uit zijn onderzoek blijkt dat er geen goede alternatieven zijn voor bepaalde materialen, en Nederland hierdoor dus genoodzaakt is om van Israël te blijven kopen,³ vragen de leden van de SP-fractie zich af of de regering hier ook de afweging maakt dat het strategisch risicovol kan zijn om zo afhankelijk te zijn van één leverancier, zeker gezien de regionale (in dit geval in het Midden-Oosten) en internationale spanningen?

Welke stappen zet de regering om minder afhankelijk te worden van leveranciers uit landen met een zeer discutabele mensenrechtenstatus, zoals Israël? In hoeverre worden ethische overwegingen meegenomen bij de keuze van leveranciers, zeker in het licht van mogelijke mensenrechtenschendingen door wapenproducenten?

Ten slotte vragen de leden van de SP-fractie hoe de verhoging van de Defensie(materieel) begroting zich verhoudt tot de inzet van Nederland voor conflictpreventie, diplomatie en ontwikkelingssamenwerking.

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp ziet met

---

¹ Samenstelling:

Oplaat (BBB), Croll (BBB), Marquart Scholtz (BBB), Goossen (BBB), Van Gasteren (BBB), Karimi (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Martens (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Petersen (VVD) (*voorzitter*), Vogels (VVD), Van Ballekom (VVD), Van Toorenburg (CDA), Prins (CDA), Belhirsch (D66), Moonen (D66), Van Strien (PVV), Koffeman (PvdD), Van Bijsterveld (JA21), Van Apeldoorn (SP), Huizinga-Heringa (CU) (*1^e ondervoorzitter*), Dessing (FVD) (*2^e ondervoorzitter*), De Vries (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

² Internationaal Gerechtshof, 'Legal consequences arising from the policies and practices of Israel in the occupied Palestinian territory, including East Jerusalem', 19 juli 2024, blz. 76.

<https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/186/186-20240719-adv-01-00-en.pdf>

³ Kamerstukken II, 2024-2025, 36 600 X, nr. 67, blz. 22.

belangstelling uit naar de nota naar aanleiding het verslag en ontvangt deze graag zo spoedig mogelijk.

De voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp,
Petersen

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp,
Van Luijk